

HE WHAKAWHETAI.

Ki te Etita o Te PIPIWHARAUAO.

Tena koe, koutou tahi ko nga kai-mahi o ta tatou pepa. Ma te Ariki tatou e whakakaha ki te mahi i nga mea e whai kororia ai tona ingoa.

E hoa tenei etahi wahi korero hei haringa atu ma ta tatou manu ki nga wahi e tae atu ai ia, hei whakaatu i te nui o te whakawhetai ki te Ariki o te maara mo te whakamananga i nga inoi mo tetahi kai-mahi kia tonoa mai ki tenei wahi o tana maara, ki te Pihopatanga o Akarana. He pakeha te mimita i tonoa hei awihina i a Atirikona Karaka.

I kokiritia e matou e nga mimita Maori i tae ki Akarana, ara e ta matou hinotamana e Riapo Puhipi, he motini ki te Hinota Pakeha, i a Oketopa 1899. Ko taua motini, kia whakaarohia he mimita pakeha hei haere i tenei Pihopatanga, ara i runga i te kotahi tonu o te mimita pakeha kei a matou kei nga Maori o te Pihopatanga o Akarana, ko te Atirikona Karaka, he kaumatua, ka 69 ona tau. Ko te Pihopatanga o Waiapu toko-ono, toko-whitu ranei nga mimita pakeha; ko te Pihopatanga o Poneke, tokorua.

I whakaetia ta matou tono e taua Hinota. Oho-mauri ana matou i te taenga mai o te mimita pakeha hei whakarite i taua motini, ko Rev. H. A. Hawkins. Tau kupu whakahe e te pakeha, kaore i roa kua rite!

He kai-whakaako tuarua tenei tangata no te Kura Mimita i Te Raukahikatea.

I whakaakona ia ki nga Kareti o Te Aute, o Whakatu, o Otatahi, i tino kaha hoki tona putanga i te whakamatautauranga mimita pakeha.

I te wa i tae mai ai ia i a Aperira nei, e noho ana te Hinota o te Atirikonatanga o Te Waimate ki Kaitiaki. I uru ano ia ki nga mahi o te hui. Tona kainga noho kei Te Waimate North, kei roto i te whare i noho ai a Pihopa Herewini Nui, i whanau ano ki reira tana tama a Hone Herewini, i tu nei hei Pihopa mo nga Motu.

No te 19 o nga ra o Aperira nei, ka timata ia te haere kia kite i etahi o nga pariha o te Atirikonatanga o Te Waimate. I ahu pera ia ki te Tai-whakararo. He maha nga kainga i taea e ia te haere, e rua tino wiki hoki ia i haere ai. He nui te koa o nga maori, nie te whakamanuhiri hoki i a ia i runga i nga tikanga maori. Whiti! whiti! ora!

Na to koutou hoa mahi,

TIMOTI KIRIWI.

Waimate North.

TE WHAKAARO RANGATIRA.

E hiahia ana matou ki te whakamahara ki te Iwi Maori i tetahi whakaaro rangatira. Kei te puta ranei kaore ranei i te puta te ngakau whakawhetai i te Iwi Maori kia tatou nu-pepa, ki Te TIPIRI, ki Te PUKE-KI-HIKURANGI, me ta raua potiki me Te PIPIWHARAUAO. Na enei pepa i rongu ai te tangata i nga korero o nga takiwa Maori, i nga korero o tawhiti, i nga korero o te whawhai ki Awherika, me te huihua o te korero hei whaka-ngahau, hei whakaako i te tangata. He tika ano e hokiri ana etahi tangata i nga korero o te whawhai ki te tangata noa iho, ki te pakeha, otiira na a tatou nu-pepa i ata whakataki nga korero i mau pai ai i te ngakau. Me he mea i rite enei tau ki nga tau tata kua pahure ake nei, nga tau i kore ai he nu-pepa kotahi, ka nui noa atu te kuaretanga o te Maori, heoi ano ka hopohopu noa iho i te rongu-korero i te takiwa. Na reira ra e tiwi i "tiao, tiao," ai Te PIPIWHARAUAO, he whakamahara i a koutou kia whakaputaina te ngakau whakawhetai te whakaaro rangatira, ara kia hapai i a tatou nu-pepa, i o ratou reo. Kua e whakamanawa "ko ta mea nu-pepa noa ma maua nei, me hopu noa aku nei korero ki te ngutu tangata, me inoi noa ranei he pepa maku, me tono atu ranei engari kua e utua, kia kotahi noa ranei te hereni e hoatu." Ehara tenei i te whakaaro rangatira, e kore e tupu nga mahi i tona whakaaro.

Neke atu i 39,000 ngati-taua te Iwi Maori, engari ra kaore i neke atu i te 3000 tangata e kahi ana ki Te TIPIRI, ki Te PUKE-KI-HIKURANGI, ki Te PIPIWHARAUAO. Rere ke te pakeha. E 5,000 nga pakeha o Kihiripane nei, tenei koa e rua rawa a ratou na nu-pepa, haaunga nga nupepa nunui o waho e haere mai ana i nga wiki katao. Ki te pakeha e tango ana tenei whanau, tenei whanau he nu-pepa mana, mana. He tono ta matou e te iwi kia mana te ngakau, kia rangatira te whakaaro; hapainga a tatou pepa. Ehara noa iho tenei toru pepa ma te 39,000 tangata; pai noa atu te wha, te rima, te ngahuru, me he mea e hibiiko ana te ngakau. Otiira e kore matou e wareware ki te whakamahi ki nga tangata e tautoko ana i o ratou reo. Tena koutou, e hoa ma! Tena koutou e nga kai-tautoko i Te PIPIWHARAUAO.

Tena koutou! Tena koutou! Ma te Atua koutou e manaaki. "Kui! Kui! Whitiwhiti-ora!"

Na Te PIPIWHARAUAO.